

Πολιτική συνοχής 2014-2020

Προκλήσεις και Προτεραιότητες
Κεντρική Μακεδονία

Θεσσαλονίκη 19 Απριλίου 2013

S. Bourdy – Χ.Τσιακαλάκη, Ε.Ε. ΓΔ « Περιφερειακή πολιτική »

Έγγραφο Θέσης των υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής . Επιτροπής

- Δημιουργεί ένα πλαίσιο διαλόγου της ΕΕ με τις αρμόδιες αρχές
- Ανταποκρίνεται στις προκλήσεις της συνοχής αι της στρατηγικής EU2020
- Προτείνει βασικές χρηματοδοτικές προτεραιότητες
- Προωθεί μια ολοκληρωμένη προσέγγιση, στη βάση της πολυ-επίπεδης διακυβέρνησης

Βασικές προκλήσεις – Σφαιρική θεώρηση

Πρωταρχικός στόχος «Ευρώπη 2020»	Τρέχουσα κατάσταση στην Ελλάδα τέλος 2011	Εθνικός στόχος 2020 στο ΕΠΜ
Διάθεση του 3% των δαπανών στην έρευνα και ανάπτυξη	0,6% 2007	2%
Το 75% του πληθυσμού ηλικίας 20-64 ετών θα πρέπει να απασχολείται	59,9%	70%
Το ποσοστό ατόμων που εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολείο πρέπει να είναι κάτω του 10%	13,1%	9,7%
Τουλάχιστον το 40% των ατόμων ηλικίας 30-34 ετών θα πρέπει να έχουν ολοκληρώσει τριτοβάθμια ή αντίστοιχη εκπαίδευση	28,9%	32%
Μείωση του αριθμού των ατόμων που κινδυνεύουν από φτώχεια ή αποκλεισμό κατά 20 εκατομμύρια στην ΕΕ	619,000	Μείωση κατά 450,000
Αύξηση κατά 20% της ενεργειακής απόδοσης	Υπό αναθεώρηση	2,7 Mtoe
20% της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές	5,8 % 2005 8,2 % 2011	18%
Μείωση κατά 20% (ή ακόμη και κατά 30%) των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου σε σύγκριση με το 1990	8% μείωση των εκπομπών το 2010 σε σύγκριση με το 2005) 3% αύξηση των εκπομπών το	Μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου σε τομείς εκτός του ETS κατά 4% (σε σύγκριση με το

Βασικές προκλήσεις:

Μη βιώσιμο
οικονομικό μοντέλο
που στερείται
ανταγωνιστικότητας

Υψηλή ανεργία και
κοινωνικός
αποκλεισμός

Ανεπάρκεια δικτύων
βασικής υποδομής

Αναποτελεσματική
χρήση φυσικών
πόρων

Αναποτελεσματική
δημόσια διοίκηση

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

- 1. Φιλικό προς τις επιχειρήσεις περιβάλλον**
- 2. Αύξηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας, της ενεργούς ένταξης & εκπαίδευσης /ανάπτυξης δεξιοτήτων**
- 3. Διατηρήσιμες υποδομές**
- 4. Φιλική προς το περιβάλλον και με επάρκεια πόρων οικονομία**
- 5. Μεταρρύθμιση για αποτελεσματική και υπόλογη διοίκηση**

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΓΙΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ

Εκ των προτέρων αιρεσιμότητες = προαπαιτούμενα για την αποτελεσματική χρήση των ταμείων της ΕΕ

Διασφάλιση των απαραίτητων νομοθετικών προϋποθέσεων και στρατηγικών που απαιτούνται για να εξασφαλισθεί η αποτελεσματικότητα των παρεμβάσεων.

Οι προϋποθέσεις αυτές είναι συνδυασμός κανονιστικών ρυθμίσεων, επιλογής πολιτικών με σαφείς στόχους και με επαρκή διοικητική και θεσμική ικανότητα

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΓΙΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ

Συγκέντρωση χρηματοδοτήσεων σε τομείς προτεραιότητας για τη μεγιστοποίηση των αποτελεσμάτων.

Αυστηρή **ιεράρχηση προτεραιοτήτων, συντονισμό** και στόχευση **στο αποτέλεσμα**. Θέλουμε η ελληνική πρόταση να συμβάλλει στην ανάπτυξη και τη δημιουργία θέσεων εργασίας σε όλες τις περιφέρειες και για όλους τους πολίτες.

Διακυβέρνηση (α)

Η αρχιτεκτονική των προγραμμάτων να εγγυάται την κυριότητα και εγγύτητα της λήψης αποφάσεων, την αποτελεσματικότητα των παρεμβάσεων, τη χρηστή και διάφανη οικονομική διαχείριση και τη λογοδοσία (accountability) :

- Συνεργασία σε όλα τα επίπεδα για την εξασφάλιση ποιότητας, αποτελεσματικότητας και έγκαιρης υλοποίησης των παρεμβάσεων.
- Αξιολόγηση και αξιοποίηση συμπερασμάτων και εμπειρίες από την προηγούμενη προγραμματική περίοδο.

Διακυβέρνηση (β)

Ο συντονισμός των πολιτικών και η συμπληρωματικότητα των παρεμβάσεων αποτελούν βασική προϋπόθεση για την επιτυχή εφαρμογή Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών Επενδύσεων:

- Ισχυρό πλαίσιο πολιτικής και συντονισμού
- Σαφής διαχωρισμός των αρμοδιοτήτων και λογοδοσία των εμπλεκόμενων φορέων

Διακυβέρνηση(γ)

- Λογοδοσία και ανάληψη ευθύνης (ownership)
- Ενεργός συμμετοχή των εμπλεκόμενων εταιρών
- Ενίσχυση της συνεργασίας

Προκλήσεις και Προτεραιότητες Κεντρική Μακεδονία

Προγραμματική περίοδος 2014 – 2020

Βασικές προκλήσεις

- Ενδυνάμωση των δεσμών της ΕΤΑΚ με τις επιχειρήσεις για την προώθηση της καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας
- Ανάγκη βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ της ΠΚΜ
- Ανάγκη για περαιτέρω βελτίωση υπηρεσιών ΤΠΕ
- Ολοκλήρωση βασικών δικτύων υποδομών:
 - α. Μεταφορών*
 - β. Διαχείρισης στερεών και υγρών αποβλήτων*
- Αποτελεσματική προστασία του περιβάλλοντος και των οικοσυστημάτων
- Προώθηση μιας ενεργειακά αποδοτικής οικονομίας με χαμηλές εκπομπές άνθρακα και χρήση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ)

Βασικές προκλήσεις

Ενίσχυση της σχέσης ΕΤΑΚ με τις επιχειρήσεις της ΠΚΜ

- Η ΠΚΜ κατέχει την 2^η θέση σε ΕΤΑΚ μετά την Αττική.
- Ερευνητικές υποδομές: Πανεπιστήμιο, πανεπιστημιακές κλινικές, Τεχνολογικά Ιδρύματα και Ερευνητικά Κέντρα
- Η ΠΚΜ έχει εμπειρία σε στρατηγικές για την ανάπτυξη συνεργατικών σχηματισμών.
- Απαιτείται βελτίωση της παραγωγικότητας των επιχειρήσεων με την ενίσχυση της σχέσης παραγωγής – έρευνας και καινοτομίας.

Βασικές προκλήσεις

Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ

- Η γεωγραφική θέση ΠΚΜ συμβάλει στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεών της.
- Οι ΜΜΕ αντιμετωπίζουν δυσκολίες εξαιτίας της κρίσης, της έλλειψης εργαλείων και υπηρεσιών ΤΠΕ και της έλλειψης πρόσβασης στη χρηματοδότηση.
- Βελτίωση στην εκμετάλλευση των υπάρχουσών επιχειρηματικών υποδομών.

Βασικές προκλήσεις

Βελτίωση υπηρεσιών ΤΠΕ

- Με εξαίρεση τη Θεσσαλονίκη, σχετικά χαμηλό επίπεδο χρήσης ΤΠΕ
- Υπάρχουν σημαντικά έργα ΤΠΕ: ψηφιοποίηση μνημείων, οπτικές ίνες, εκπαιδευτικά προγράμματα, δημόσια διοίκηση...
- Επιχειρήσεις ΤΠΕ εγκατεστημένες στη ΠΚΜ
- Ενίσχυση ΤΠΕ σε κρίσιμους τομείς της περιφερειακής οικονομίας: αγροτική παραγωγή, μεταφορές, υγεία, μεταποίηση, τουρισμός, εκπαίδευση

Βασικές προκλήσεις

Ολοκλήρωση βασικών δικτύων υποδομών

Μεταφορές:

- Ολοκλήρωση συνδέσεων ΠΑΘΕ και Εγνατίας με το περιφερειακό οδικό δίκτυο
- Ολοκλήρωση σιδηροδρομικού δικτύου
- Οδική ασφάλεια.

- Αναβάθμιση λιμένα Θεσσαλονίκης
- Μετρό Θεσσαλονίκης

- Κοινωνικές υποδομές

Βασικές προκλήσεις

Ολοκλήρωση βασικών δικτύων υποδομών

Διαχείριση στερεών και υγρών αποβλήτων:

- Ανάγκη για ολοκληρωμένο και σύγχρονο σύστημα διαχείρισης στερεών και υγρών αποβλήτων καθώς και των υποδομών οι οποίες θα εγγυώνται την ποιότητα και την επάρκεια του πόσιμου νερού
- Ενώ υπάρχουν μόνο δύο παράνομες χωματερές που πρέπει να κλείσουν είναι μεγάλος αριθμός χωματερών που πρέπει να αποκατασταθούν (67)
- Ανακύκλωση και περιορισμός απορριμμάτων-Ευαισθητοποίηση πολιτών

Βασικές προκλήσεις

Αποτελεσματική προστασία του περιβάλλοντος και των οικοσυστημάτων

- Ποιότητα αέρα (Θεσσαλονίκη)
- Διαχείριση υδάτινων πόρων
- Συνεκτική πολιτική για την αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών και ατυχημάτων.
- Μείωση κινδύνου πυρκαγιάς, αντιπλημμυρική προστασία και διαχείριση των υδάτων.
- Η βιοποικιλότητα, τα οικοσυστήματα καθώς και η πολιτιστική και ιστορική κληρονομιά πρέπει να προστατεύονται αλλά και να αναδεικνύονται.

Βασικές προκλήσεις

Ενεργειακά αποδοτική οικονομία με χαμηλές εκπομπές άνθρακα και χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας

- Προώθηση της ηλιακής, υδροηλεκτρικής και γεωθερμικής ενέργειας και της χρήσης της βιομάζας ιδίως σε δημόσια κτίρια αλλά και σε κατοικίες - Πρόγραμμα "Εξοικονομώ κατ' οίκον", πράσινη ενέργεια
- Επενδύσεις σε έξυπνα δίκτυα και σε έξυπνους μετρητές.

Βασικές προτεραιότητες χρηματοδότησης

1. Δημιουργία φιλικού προς τις επιχειρήσεις περιβάλλοντος- Στήριξη τομέων με συγκριτικό πλεονέκτημα

- Ενίσχυση στους τομείς όπου η περιφέρεια διαθέτει συγκριτικό πλεονέκτημα στον ευρύτερο γεωγραφικό χώρο (μεταποίηση, τουρισμός, υγεία, φάρμακα, ΤΠΕ, αγροτοβιομηχανία, διατροφικός τομέας)
- "Συντεταγμένη" προώθηση των προϊόντων της περιφέρειας στις διεθνείς αγορές
- Χρήση, βάσει σχεδίου που να εξασφαλίζει βιωσιμότητα, των υπάρχουσών επιχειρηματικών υποδομών
- Δημιουργία φιλικού στους χρήστες one stop shop
- Επένδυση στο ανθρώπινο δυναμικό των επιχειρήσεων
- Συνεργασίες και εξωστρέφεια ΜΜΕ
- Πρόσβαση στη χρηματοδότηση και χρήση των χρηματοδοτικών εργαλείων.

Βασικές προτεραιότητες χρηματοδότησης

Βελτίωση της σχέσης ΕΤΑΚ με τον επιχειρηματικό κόσμο για την προώθηση της καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας

- Στόχευση στις ειδικές ανάγκες των επιχειρήσεων (αλλά και των άλλων φορέων)
- Βελτίωση τουριστικών υπηρεσιών, λχ. ανάπτυξη θεματικού τουρισμού, τουρισμού υγείας κλπ
- Κατάρτιση στον τομέα της καινοτομίας: Απασχόληση μεταπτυχιακών ερευνητών σε επιχειρήσεις.
- Καινοτόμος επιχειρηματικότητα για τους νέους.
- Εξασφάλιση μεθόδων διάδοσης και αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της ΕΤΑΚ από τις επιχειρήσεις της περιφέρειας.
- Πρόσβαση στη χρηματοδότηση και παροχή προηγμένων επαγγελματικών υπηρεσιών σε μικρές επιχειρήσεις (micro-enterprises) και ΜΜΕ.
- Έναρξη μιας "από τα κάτω" RIS3 στρατηγικής με ισχυρή συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα και της ακαδημαϊκής κοινότητας και με επίκεντρο τους κυρίαρχους επιχειρηματικούς τομείς της περιφέρειας, όπως: η γεωργία, μεταποίηση, τουρισμός, αλιεία, ιχθυοκαλλιέργεια.

Βασικές προτεραιότητες χρηματοδότησης

Υποστήριξη και ανάπτυξη του ηλεκτρονικού τομέα

- Επέκταση και διατήρηση ευρυζωνικών υπηρεσιών.
- Περαιτέρω προώθηση ΤΠΕ στις επιχειρήσεις και στη δημόσια διοίκηση (μεταποίηση και εμπόριο, πολιτισμός, υγεία, περιβάλλον, μεταφορές, αγροτικός τομέας, τουρισμός, εκπαίδευση).
- Ενίσχυση της χρήσης ΤΠΕ από τις ΜΜΕ. Χρήση ΤΠΕ για τη δημιουργία προστιθέμενης αξίας και νέων επιχειρηματικών δράσεων.
- Δημιουργία βάσεων περιφερειακών δεδομένων συμβατών με άλλες βάσεις (λχ εθνικών).

Βασικές προτεραιότητες χρηματοδότησης

2. Βιώσιμες υποδομές για ανάπτυξη και απασχόληση

Ολοκλήρωση μεταφορικών υποδομών

- Ολοκλήρωση των απαραίτητων αξόνων για την διασύνδεση της περιφέρειας και της χώρας με τις γειτονικές χώρες.
- Αναβάθμιση λιμενικών υποδομών και αεροδρομίων
- Ανάπτυξη καθαρών αστικών μεταφορών (λχ. Μετρό Θεσσαλονίκης) .
- Τουριστικές υποδομές.
- **Οδική ασφάλεια**
- **Οργάνωση διαχείρισης και διασφάλιση βιωσιμότητας και συντήρησης των υποδομών**
- **Αναβάθμιση ενεργειακών δικτύων.**

Βασικές προτεραιότητες χρηματοδότησης

2. Βιώσιμη υποδομή για ανάπτυξη και απασχόληση

Ολοκλήρωση υποδομών διαχείρισης απορριμμάτων και ύδατος

- Ολοκλήρωση των απαραίτητων αξόνων για την διασύνδεση της περιφέρειας και της χώρας με τις γειτονικές χώρες.
- Αναβάθμιση λιμενικών υποδομών και αεροδρομίων
- Ανάπτυξη καθαρών αστικών μεταφορών συμβατές με το περιβάλλον (Μετρό Θεσσαλονίκης) .
- Τουριστικές υποδομές
- **Οδική ασφάλεια**
- **Οργάνωση διαχείρισης και διασφάλιση βιωσιμότητας και συντήρησης των υποδομών**
- **Σύγχρονα και ολοκληρωμένα συστήματα διαχείρισης απορριμμάτων και ύδατος**
- "Ποιοτικό άλμα" όχι μόνο στις υποδομές (ΧΥΤΥ και εργοστάσια) αλλά και στις νοοτροπίες.

Βασικές προτεραιότητες χρηματοδότησης

3. Φιλική προς το περιβάλλον οικονομία με επάρκεια πόρων για την ανάπτυξη και απασχόληση

- Βιώσιμη και ποιοτική διαχείριση των υδάτινων πόρων συμπεριλαμβανομένων και λεκανών απορροής των ποταμών .
- Προστασία οικοσυστημάτων, θαλασσίου περιβάλλοντος και άλλων ευαίσθητων περιοχών (συμπεριλαμβάνονται οι πράσινες υποδομές, τα ασφαλή για το περιβάλλον γεωργικά συστήματα).
- Στήριξη της ενεργειακής επάρκειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε δημόσιες υποδομές και στις κατοικίες. Επιτακτική ανάγκη λόγω κρίσης.
- Στρατηγικές για χαμηλές εκπομπές άνθρακα. Λύσεις έξυπνης και καθαρής κινητικότητας και καμπάνιες για ορθολογική χρήση ενέργειας.

Βασικές προτεραιότητες χρηματοδότησης

4. Διοικητική μεταρρύθμιση για αποτελεσματική δημ. διοίκηση

- Αύξηση της θεσμικής ικανότητας και αποτελεσματικότητας στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης του Καλλικράτη: χρήση των σύγχρονων μεθόδων και εργαλείων (εφαρμογή της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, ηλεκτρονικών υπηρεσιών για τις ανάγκες των πολιτών).
- Η διοικητική αποτελεσματικότητα αποτελεί αιρεσιμότητα για την επόμενη προγραμματική περίοδο.
- Διοικητική ικανότητα δικαιούχων όχι μόνο στα χαρτιά αλλά στην πράξη (λχ διαχείριση απορριμμάτων, ΤΠΕ)
- Χρηστή δημοσιονομική διαχείριση σε όλα τα επίπεδα.
- Στο μέτρο του δυνατού, απλοποίηση διαδικασιών.
- Συνεργασία και δικτύωση με περιφέρειες και δήμους εντός και κυρίως εκτός συνόρων

Σκέψεις για την προγραμματική περίοδο 2014-2020

- Οι φορείς και οι δικαιούχοι είτε πρόκειται για δημόσιο είτε για ιδιωτικό τομέα θα πρέπει να υλοποιούν τις παρεμβάσεις χωρίς να τους παρεμβάλλονται αδικαιολόγητα εμπόδια. Οι διαδικασίες θα πρέπει να απλοποιηθούν όσο γίνεται περισσότερο, τα έργα να εκτελούνται σε εύλογο χρονικό διάστημα και η παρακολούθηση και ο έλεγχος θα πρέπει να είναι αποτελεσματικοί και συστηματικοί.
- Το θέμα της χρηστής οικονομικής διαχείρισης είναι μείζον ζήτημα.
- Προστασία και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος και του πολιτιστικού πλούτου της περιοχής .
- Οι απαραίτητες υποδομές θα πρέπει να ολοκληρωθούν και να διατηρηθούν. Όσο περισσότερα και καλά έργα γίνουν στην περίοδο 2007-2013, τόσο πιο πολλοί πόροι θα μπορούν να διατεθούν για την επόμενη προγραμματική περίοδο.

Σκέψεις για την επόμενη περίοδο

- Στην επιχειρηματικότητα, στοχευμένες παρεμβάσεις σε τομείς που είναι ανταγωνιστικοί, εξωστρεφείς ή παράγουν καινοτομία.
- Η ανταγωνιστική θέση των επιχειρήσεων της περιφέρειας θα πρέπει να ισχυροποιηθεί ώστε η περιφέρεια να αναδειχθεί ως ελκυστικός τόπος επενδύσεων.
- Η σχέση έρευνας και παραγωγικού ιστού θα πρέπει να βελτιωθεί ακόμα περισσότερο με την υποστήριξη κατάλληλων μηχανισμών διακυβέρνησης "από τα κάτω" στο πλαίσιο της στρατηγικής RIS3.
- Προώθηση ΤΠΕ για τη βελτίωση της επιχειρηματικότητας και της ποιότητας ζωής (τουρισμός, μεταποίηση εμπόριο, διοίκηση, εκπαίδευση).
- Ολοκληρωμένες χωρικές παρεμβάσεις (ITI, CLLD).
- Δημιουργία one stop shop που να παρέχει πλήρεις υπηρεσίες στους ενδιαφερόμενους (συμπεριλαμβανομένων των αδειοδοτήσεων)

**ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΑΣ**